

УМОВЫ ПАПІСІ:
Ва 1 м-и—80 к.; на 3 м-и—
на 6 м-цау—5 р.; на 1 год—9
Замеж адрасу: мясцовага—10
гародлага—20 кап.
Папіска і абвесткі прымаюць
63, трэці паверх, ад 9 гадз.
Бел. Дзярж.
РЭДАКЦЫЯ

896. Г. ЛЕБІНІГРАД
Універсітэцкая Набережная 7/9
Фундамент. Библиотеке Лен. Госуд.
Университета
Февр-дек. /Зв.1./

ЛЬВІЗДА

альн. Камітэт / камуністычнае парты (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АККП(б)Б.

РЭДАКЦЫЯ і ГАЛОЎ. ПАНТОРА.
1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. зня:
тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі—
ад 12 да 2-оо гадзіны дня, тэл. № 9-19.
3) Нацыя рэдактар (друкарня) ад 6 гадз.
веч. тэл. № 6-42
Кіраўн. Гал. Канторэ) тэл. № 781.
Кантора абвестакі надійоць)
Год выданьня дванаццаты.

АЎТОРАК, 14 ЛЮТАГА
1928 г.
№ 38 (2845)
Кошт асобнага нумару ўсёды 5 кат.

ПЛЕНУМ ЦК КП(б)Б СКЛІКАЕЦЦА на 16 лютага.

ПАВЕСТКА ДНЯ ПЛЕНУМУ:

1. Аб вясенняй с.-г. кампаніі—дакл. т. ПРЫШЧЭПАЎ.
  2. Аб ходзе работы па ўзмацненні загатоўкі хлеба і сыру і па спяганьні падатнаў і збораў у вёсцы—дакладчык тав. ГАМАДЗЕД.
  3. Вынікі перавыбараў наапарачыі—дакл. т. ВАСІЛЕВІЧ.
  4. Вынікі абгаварэння пастаноў XV зьезду УсеКП(б) і задачы арганізацыі—дакл. тав. ІНОРЫН.
- Сакратар ЦК КП(б)Б В. ІНОРЫН.

ГАЗЭТА І МАСЫ

Даклад т. Інорына і абмеркаваньне яго на ўсебеларускім зьездзе прадаўнікоў друку Беларускага прадаўніцтва падзвычайную цікавасьць і будучы мець вялікае значэньне для далейшай практычнай работы нашага друку.

Гэта асабліва каштоўна таму, што на друк, у зьвязку з нашымі далейшымі крокамі ва ўсіх гадзінах будаўніцтва сацыялізму ў нашай краіне, кладуцца асабліва важныя і адказныя задачы. Гэтыя задачы ён зможа выканаць толькі ў меры вышншчэньня тых недахватаў, якія зараз у рабоце друку наглядваюцца.

Што было канстатавана ў дакладзе і спрэчках, як самае важнае, як прычына ўсіх і ўсіх недахватаў нашага друку?

Невыстарчальнасьць, слабасьць сувязі пэрыядычнага друку, у першую чаргу газэт, з масамі рабочых і сялян.

Партыйна-савецкая газэта, якая мае моцных і сталых сувязей з масамі—парніковае расьліна, ахвяраваная на марнае існаваньне.

Толькі тады наш друк ваважае і тыраж, і цалком будзе апраўдваць сваё існаваньне, калі гэтыя сувязі з масамі будуць у ім з кожным днём мацней і расьці.

Што азначаць сувязь газэты з масамі?

Гэта перш за ўсё пытаньне рабселькорскае. Газэта, якая будзецца па матар'яле агульнага характару, або атрыманыя ад прафэсійнальных прадаўнікоў ядра, ня можа быць сапраўдным «калектыўным» агітатарам і арганізатарам.

Толькі тады газэта робіць сапраўды важную і сур'яную справу, якая ў аснове ўсёй работы пэрыядычнага друку, літо рэгулярна атрымліваецца ён ад рабселькораў.

няў, які цікавяць у даны момант шырокія масы рабочых і сялян. Імяна на аснове галасу мас, паводнага рэдакцыям праз карэспандэнцы рабселькораў, магчыма будзе газэце сваячасова і заўчасна ўзьняць тое ці іншае актуальнае пытаньне, працявіць у гэты важны для нашага рабоча-сялянскага грамадства справе неабходным ініцыятыву. У выніку—ўся работа рэдакцыі будзе такім чынам напарадкавана гэтым актуальным і важным пытаньнем. А гэта-ж і «граба было довазаць», гэта вольна толькі і патрэбна для газэты, толькі пры гэтым газэта будзе «чытабельнай».

Але для таго, каб павялічыўся прыцёк карэспандэнцы ў рэдакцыі ад рабселькораў, каб расло рабселькорскае акружэньне газэты, каб, нарэшце, самі рабселькоры прывучаліся пісаць аб сапраўды важным, надзежным, актуальным, хваляючым і цікавым масы, неабходна пэўная работа з імі рэдакцыі.

А ў гэтай частцы на зьведзьме прадаўнікоў друку быў канстатаваны досыць-такі сумны малюнак: работа з рабселькорамі рэдакцыі газэт усё яшчэ мала зьвартваюць увагі.

Вывіўся, напрыклад, такі факт, што адзін селькор маскоўскай «Крестьянской Газеты» проста ня ведаў да самага апошняга часу аб існаваньні нашай цэнтральнай сялянскай газэты і толькі таму прымушаў бы пісаць у «Кр. Газету». Гэты-ж селькор прызнаецца, што яму цяжка супрадоўнічаць у расійскай газэце, бо ён лепш уладзе беларускай мовай, чым расійскай.

Таму, важнейшае пытаньне, якое зараз стаць перад усімі без выключэньня рэдакцыямі нашых газэт,—

РОСТ САЦЫЯЛЬНЫХ СУПРЭЧАНЬНЯЎ У КАПІТАЛІСТЫЧНАЙ ЭўРОПЕ

Гарняцкія масы пратэстуюць супроць перагавораў генсаветчыкаў з капіталістамі аб „прамысловым міры“. „Рабочыя“ правадары могуць паспрачацца з цывёрдалобымі ў антысавецкіх выпадках.—У Чэхаславакіі насцьпявае забастоўка гарнякоў.—Нямецкая кампартыя заклікае да пагадоўнага арганізацыі рабочае клясы для адпору наступу прадрпрыемцаў.

Зьмяншэньне зароботку гарнякоў

ЛЕНДАН, 11. «Нейтральны» старшыня акруговага бюро па зароботнай плаце Дэржэмакскага вугальнага раёну, па разгляд якога быў перададзены канфлікт паміж капальняўласнікамі і горнарабочымі, ухваліў пастанову ў карысьць капальняўласнікаў. Згодна з гэтай пастановаю „нейтральнага“ старшыня, мінімум прапавітай надбаўкі ў адносінах да асноўнай стаўкі зароботнай платы гарнякоў памяншаецца з 89 да 65 проц.; сама-ж асноўная стаўка практычнага мінімуму зьніжаецца ў дзень на 2 пэныс.

Пытаньне аб пераглядзе зароботнае платы ўзьнікла ў сувязі з заключэньнем новае згоды паміж прадрпрыемцамі і горнарабочымі, узвонь старой згоды, якая была заключана пасля забастоўкі. Капальняўласнікі высунулі патрабаваньне аб зьніжэньні як прапавітай надбаўкі да асноўнай стаўкі зароботнай платы, так і асноўнай стаўкі-мінімуму в 6 шлінгаў 8 в пазоваю пэнаў за зьмену да 6 шлінгаў 1 пэныс. Горнарабочыя ў сваю чаргу патрабавалі павялічэньня асноўнае зароботнай стаўкі да 7 шлінгаў і павышэньня мінімуму прапавітай надбаўкі в 89 да 97.

З прычыны таго, што патрабаваньні прадрпрыемцаў былі адхілены прадаўніцкімі гарнарабочых, пытаньне было перададзена на вырашэньне „нейтральнага“ старшыня акруговага бюро па зароботнай плаце.

Зьніжэньне зароботнай платы гарняком у Дэржэма—ужо другі выпадак на працягу апошняга часу. Гэтымі дзямі ў Нортумбэрлендзе „нейтральны“ старшыня таксама ўхваліў пастанову на карысьць капальняўласнікаў, на падставе якой зароботная плата забойшчынаў зводзіцца фактычна да рэзьмеру, па перавышчэньні дапамог, што выданыя па беспрацоўі.

На паклон да Бальдвіна

ЛЕНДАН, 11. На паўднёвым выкапкому агульна-ангельскай Федэрацыі горнарабочых была ўхвалена пастанова зьноў зьвярнуцца да прэм'ера Бальдвіна і зазначыць на „ўражэньную сур'вэнасьць становішча ў вугальных раёнах“. Вышанком ухваліў таксама рэзалюцыю, у якой выказавае сваё зьдзіўленьне з прычыны пастаноў, якія ўхвалены ў Нортумбэрлендзе і Дэржэма і заяўляе, што яны падтрываюць веру ў навістатыўным дзеяньні.

Паводле афіцыйных вестак, многія мясцовыя арганізацыі гарнякоў заявілі пратэст вышанкому агульна-ангельскай Федэрацыі горнарабочых супроць дванадзілі генеральнае рады ў гэтых пратэстах падкрэсьліваецца, што прадаўніцкі генеральнае рады выдзі перагаворы в групуаю Молада аб ўстаўленьні прамысловага міру ў той час, як гарнякі паддаюць ўсялякім прасьледваньні і рэпрэсіям.

Антысавецкае саборніцтва міністра з „рабочым“ лідэрам

ЛЕНДАН, 11. Ангельскі міністр унутраных спраў Джэксон Хікс, у часе свайго выступленьня ў Кінгстоне, закрываючы адносіны з СССР, Хікс заявіў, што ён „агадзіўся в наладзіць прыцельскія адносіны в Расію, каб у не былі частка рук“. Хікс заявіў таксама на артыкулам сакратара генеральнае рады Сітрына ў „Лейбор Джэксон“ і пры гэтым заявіў:

„Гэты артыкул менавіта быў запісаны мною, з той толькі зьмянінай, што я ня мог бы іх так вора запісць. Сітрын бачыць зараз як блізка была рабочая партыя ад таго, каб быў разбуранай маскоўскімі агентамі. Усё, што я гаварыў, на мэта такога рэзыкта характару, як тое, што Сітрын німа зараа“.

Шырокім фронтам супроць наступу прадрпрыемцаў

Заклік „Ротэ Фанэ“

БЭРЛІН, 13. У зьвязь з канфліктам у сярэдня-нямецкай мэталіпрамысловаьсці і барацьбою ненальных мільёнаў рабочых, орган нямецкае кампартыі „Ротэ Фанэ“ агалісеў адозву. Адозва заклікае працоўных да барацьбы супроць наступленьня прадрпрыемцаў і да зьвяржэньня ўраду буржуазнага блёку.

Напярэдадні забастоўкі 30.000 чэскіх гарнякоў

ПРАГА, 11. Апошняя спроба, якая адбылася пры пасрэдніцтве ўраду, да сягнуць згоды паміж прадрпрыемцамі і горнарабочымі ў вугальным раёне паўночна-заходняй Богэміі, закончылася выўдачай в прычыны няўступнасьці прадрпрыемцаў.

Рабочыя патрабуюць 10-процэнтнага павышэньня зароботнай платы; прадрпрыемцы згадзіліся толькі на 8-процэнтнае павышэньне зароботнай платы, пры чым давагаліся павялічэньня рабочага тыдня в 46 гадзінаў да 51.

Арганізацыі рабочых аднадушна выказаліся за абвясчэньне забастоўкі ў палядзвек, 13-га лютага. Агублікаваныя арганізацыямі рабочых агульна адозва заклікае рабочых да самай строгай дыспцыпліны і да ўсеагульнай салідарнасьці. Забастоўка аховіць 30.000 горнарабочых.

Зноў бясьчынствы ў справе загатоўкі Магілеўскіх загатоўцаў да адказу!

МАГІЛЕЎ. (Уласны нар.) Адбылася нарада акруговых загатоўцаў з удзелам прадаўніцкі ад Беларускага саюзу. На нарадзе выдзімаецца, што да гэтага часу ня было разьмеркавана паміж загатоўчымі пунктамі заданьне па загатоўках на люты месяц.

Нарада адзначыла слабы ход загатоўкі у акрузе, ні зойка не вядзе добрага вучоту, а акруговыя цэнтры ня маюць належных ведаў аб ходзе загатоўкі. Акруговыя загатоўцелі зусім ня кіруюць працай ні зойкі і не выяўляюць свайі ініцыятывы.

Вёска не забясьпечана прамаварамі і гэта перамяджае загатоўкам.

Рашана ўскласьці адказнасьць за ход загатоўкі у раёнах на старшыню райвыканкомаў.

К. Л.

Спроба нулакоў сарваць самаабкладаньне

(Жлобінскі раён, Бабруйскае акругі)

На сходах сялян вёсак Малявічы і Заградыдзе, на якіх прысутнічала 147 чалавек, вынесена пастанова аб самаабкладаньні на суму 1.749 руб. Былі спробы кулацкай часткі сарваць самаабкладаньне. Яны выклікалі дружны адпор беднаты і сярэднякоў. Гэтану спрыяла тое, што перад агульным сельскім сходам быў праведзён сход беднаты. У выніку абгаварыліся,

за выключэньнем аднаго, які галасавалі супроць, усё ўдзельнікі сходу галасавалі за самаабкладаньне. Сродкі ад самаабкладаньня будуць скарыстаны на падапшыньне жарнай справы, пабудову калячым, рамонт 6 мастоў, школы і інш. мясцовых патрэбы. Справа пачаўся. Чарга за іншымі вёскамі.

Хайтавіч.

Па Савецкім Саюзе

Гарнякі СССР—гарнякам Швэцыі

МАСКВА 13. ЦК саюзу горнарабочых перавёў бастуючым гарнякам Швэцыі 5000 р. Перавод зьвядзецца пачаткам рэгулярнае дапамогі швэдэ м гарнякам з боку гарнякоў СССР, у вымананьне ўгавору аб супрацоўніцтве.

Шэфства над капіталістычнымі турмамі

РАСТОЎ-ДОН, 12. Давоскі камітэт МОНРЧУ 15-га лютага вольнае шэфства над 13 турмамі капіталістычных краёў, у тым ліку над марэскальскай, дзе знаходзіцца зьнявольнены французскія камуністы Кутур'е і Кашон. Кожная турма прымацоўваецца да раёну або станіцы.

Забойца італьянскага віцэ-консула засуджан на расстрэл

АДСА, 13. Ухвалены сымсуд па справе аб забойстве Італьянскага віцэ-кон-

Сьвяткаваньне 10-гадзьдзя Чырвонай арміі—23—26 лютага

МАСКВА, 13. Загадам РВС СССР сьвяткаваньне 10-гадзьдзя Чырвонае арміі за ўсіх частках і Установах РСЧА ўстанавілаецца на працягу 23, 24, 25 і 26 лютага. Замест паўсаздэньных праграма-плянавых заняткаў у вайсковых частках, страляных штабам і вайскова-вучэбных установах у гэтыя дні праводзіцца спартыўныя, страляныя і фізыкультурныя спаборніцтвы, ладзіцца экскурсіі, праводзіцца вечары ўспамінаў.

5 год далёка-ўсходняга ўнівэрсытэту

УЛАДЫВАСТОК, 12. Споўнілася 5 год в дзлі існаваньня дзяржаўнага далёка-ўсходняга ўнівэрсытэту. На зьдзісьненні пасяджэньні студэнтскія арганізацыі су-чэсьня в прадаўніцкім рабочым трымаючым і палітычным арганізацыям.

Ангельскі Імпэрыя- | Разгуд польскага | У Кітаі

катор'яз, што регулярна атрымліваецца ён ад рабселькоруаў.

Гэта зусім, зразумела, ня значыць, што ўся газета павінна складацца з рабселькоруаўскіх допісаў, або што кожны допіс рабселькоруа павінен быць абавязкова падрукован. Так. Кворын зусім правільна заявілі ў сваім заключным слове, што чым больш будзе надсылацца ў рэдакцыю рабселькоруаўскіх допісаў, тым менш будзе шансаў для кожнага з іх быць падрукованым. І гэта зусім не б'да. Гэта будзе значыць толькі, што рэдакцыя, пры такой вялікай колькасці «галасоў в мисы», заўсёды будзе ў курсе ўсіх важных і актуальных пытанняў.

Дапамога калхозаў і саўхозаў сялянству ў вясеньню сяўбу

Большасць калхозаў ужо перайшла да правільнай апрацоўкі зямлі, увяла шматпольныя севазвароты, пачала засеіваць паді паленшаным насеннем і ўводзіць розныя іншыя палепшанні.

Усе гэтыя новаўвядзенні падзялі ўрадаўнае палёў і тым самым павялічылі прыбытковасць земляробства і жыллагадоўлі ў калектывных гаспадарках. А між тым звычайнае зьявішча, што ў суседніх вёсках справа вядзецца па-старому, без усякай дапамогі з боку агравамічнай навукі. Збор збожжа з дзесяцім не перавышае 40 цудоў, у няўраджайныя-ж гады і вясення не зьявішч.

Сваімі доследамі калхозы павінны падзяліцца з сялянамі наўзольных вёсак. Дапамагчы ім можна многімі шляхамі і зрабіць гэта неабходна ў надыходзячую вясеньню сяўбу.

Няхай члены калхозаў пабываюць на сельскіх сходах і пагутараць аб тым, чаму на іх палёх урадкаў атрымліваюцца лепшыя. Як, калі і колькі разоў яны арыць над рогнае яравое? Якія гатункі аўсу, ільну, ячменю, пшаніцы і іншых раслін родзіць лепш? Адкуль і на якіх умовах такое насенне можна атрымаць? Потым трэба пастарацца пераканаць суседзій добра прасартаваць на машынах збожжа і сеіць толькі першымі сартамі. Калі ў калхозе ёсць арфы, лепш за ўсё даставіць іх у вёску і тут пусціць у працу пад наглядам каго-небудзь з сваіх членаў. Таксама пастуіць і пры выхаванні засеў: прывезці ў вёску радавую сівярку і навучыць, як ён прадаваць. За карыстанне машынамі ўсталяваць невялікую плату. На тых-жа умовах трэба адпусціць і прылады для пухасці зямлі і ачыткі насення пры ручным засеівае—пружынным і дыскавымі боронамі, драпачы і да таго падобны інвентар.

У некаторых калхозах могуць быць лішкі насення паленшанага збожжа і льну: такія лішкі ні ў якім

зараз стаць перад увагай чытаўцаў рэдакцыяў нашых газет, — гэта ажыццвіць, разгарнуць, пашырыць работу як па вярбеўцы рабселькоруаў, так і па рабоце з імі, выхаванні і кіраўніцтва імі.

Гэта дасць (у самы кароткі тэрмін пры тым) нашым газетам магчымасць стаць цікавымі па зьмесце, а значыцца — і распаўсюджанымі па тыражы.

Гэта дасць магчымасць нашым газетам зрабіцца не апошнімі шрубамі ў агульнай рабоце партыі па будаўніцтве сацыялізму ў нашай краіне

выпадку ня трэба пуськаць у перамол, ці на алейню, а трэба перамініць на селянскія з некаторай надбаўкай на звычайнае несартаванае збожжа.

Агародаў у многіх сялян зусім няма, а між тым гародніна патрэбна чалавеку ня менш — як хлеб. У падобных выпадках трэба пастарацца ўгаварыць суседзій завесці хоць-бы па 5 градак; расказаць, як іх урабіць і ўгнаіць, што пасадыць, а пры магчымасці забяспечыць жадаючых насеннем агуркоў, капустаў і морквы. Тое-ж самае зрабіць і для распаўсюджвання кармавых караньніцоў — буракоў, турнепсу і бруквы.

Асабліва ўвагу калхозы павінны звярнуць на камітэты сялянскай узаемадапамогі і на бядняцкія гаспадаркі; супольная праца з імі зьяўляецца простым абавязкам усякага с.-г. калектыву. Члены калхозаў ні на мінуту не павінны забываць, што большасць іх выйшла з такіх-жа беднякоў.

Вялікую карысць могуць аказаць пры яравых засевах таксама і саўхозы. Сярод іх служачых сустракаюцца аграномы і іншыя практычныя працаўнікі па розных с.-г. галінах. У саўхозах ёсць паленшанае насенне, неабходна машыны і прылады для сяўбы і ачыткі насення, іх таксама трэба адпуськаць на ільготных умовах суседзям.

Украінскія саўхозы зрабілі надзвычайна каштоўны і ўдалы досвед трактарнай апрацоўкі і засеў паленшаным насеннем бядняцкіх палёў. Па гэтым прыкладзе трэба ісьці і іншым.

Саўхозны паленшы магчыма бліжэй і шчыльна падыйсці да сялянскай гаспадаркі так, каб ня толькі ў іх саміх справа добра выдася, але каб і сяляне влі сваю гаспадарку па пратэптанай саўхозамі дарожчы, з году ў год павышаючы прыбытковасць земляробчай працы.

Аграном А. Зубрылін.

Ангельскі Імпэрыялізм на Блізкім Усходзе

«Пэрсія не дазволіць таптаць свае правы».

КАБУД, 10. У зьвязку з англа-пэрскай нафтаю па пытаньні аб Бахрэйніскім выспах (размешчаны ў Пэрскай затоцы і фактычна захоплены Англіяй) «Хаблі Оль Матын» піша: «Вялікая памылка, зробленая Чэмпбэрленам у пытаньні аб Бахрэйніскім выспах, можа скончыцца зрывам адносін паміж Пэрсіяй і Англіяй». У той час, як Пэрсія ўзмацняе прыцельны адносін з Расіяй, Турцыяй і Афганістанам, нельга так груба парушыць правы Пэрсіі. У выніку гэтых палітычных памылак усё больш моцным будзе збліжэньне Пэрсіі з Расіяй, якое нявыгадна для Англіі дый у большай ступені, чым гэта можна цяпер сказаць. Пэрсія на мае намеру дазволіць па ранейшым таптаць свае правы. Падобныя канфлікты могуць так услабляцца, што нават самыя вялікія палітычныя дзеячы будуць бяспрыліж іх вырашыць».

Прысуды французскім камуністам

ПАРЫЖ, 11. Тулонскі суд разглядае справу камуністаў Марты, Роншэма і Рока па абвінавачаньні іх у закліку вайскова-служачых да непаслушэзтва. Марты прыгавораны на 2 г. турмы. Роншэма прыгавораны (яму прад'яўлены тры аналягічныя абвінавачаньні) да 1 году турмы і 900 франкаў штрафу. Рок — сакратар арганізацыі ў міжземнаморскім раёне, — прыгавораны на 6 месяцаў турмы і 300 франкаў штрафу.

Адстаўка нарвэскага «рабочага» ўраду

ОСЛА, 11. Урад рабочай партыі падаў у адстаўку. Кароль даручыў стварыць новы ўрад правадыру лібэраў Мовінкелю.

ОСЛА, 12. Урад утвораў членаў лібэральнае партыі. Прэм'ерам і міністрам замежных спраў зьяўляецца лідэр лібэраў Мовінкель.

Прадвыбарчая барацьба ў Польшчы

Па меры таго, як набліжаюцца выбары ў сойм, белы тэрар у Польшчы ўзмацняецца.

Гэта не перадвыбарчая кампанія, а сур'ёзнае прасьледваньне рабочых, сялянства і нацыянальных меншасцяў — беларусоў і украінцаў. Урад Пілсудскага і польскіх паноў пуськае ў ход розныя сродкі, каб не дапусьціць прадстаўнікоў працоўных у сойм.

Вось для прыкладу зводка за два дні з польскіх газет. У Вільні збыт пры таемных умовах выдатнейшых прафэсаваных дзеяч, улаўнаважыў на выбарах саюзу рабоча-сялянскага адзінства.

Там-жа арыштаваны беларускі выбарчы камітэт. Там-жа арыштвана яшчэ 12 чалавек за распаўсюджаньне прадвыбарчых камуністычных аловаў.

Разгук польскага фашызму

Ануляваньне сьпісу рабоча-сялянскага адзінства

ВАРШАВА, 13. У выбарчай акрузе Варшава—прыгарад камісія анулявала сьпіс рабоча-сялянскага адзінства на надыходзячых выбарах у сойм.

Параненьне агітатара рабоча-сялянскага адзінства

ВАРШАВА, 13. У прахмесьці Варшавы пажка паранен вожом рабочы Зборнінскі, які агітаваў за сьпіс рабоча-сялянскага адзінства.

Разгон выбарчага мітыngu

ВАРШАВА, 13. Дружэўскі-пілсудскі справаваў сарваць мітынг у Варшаве. Паліцыя разганала мітынг. 16 чалавек паранена, 30 арыштаваны. «Газета Варшаўска Паранна» паведамляе, што арыштаваны толькі ўдзельнікі мітыngu. Нумар газеты з гэтым паведамленьнем канфіскаваны.

«Выбары»...у астрог ня спыняюцца

ВАРШАВА, 12. У Тарнопальскай акрузе арыштаваны кандыдат Ундо (украінскае нацыянальна-дэмакратычнае аб'яднаньне)—Яворскі. У Катавіцах арыштаваны кандыдат нямецкай нацыянальнай меншасці Фішке, які высюўваўся па сьпісе блёку нацыянальных меншасцяў. У Новельскай акрузе арыштаваны ўпаўнаважаны украінскага «Сельробу» — Явіцкі, які не пасьпеў зарэгістраваць у тэрмін свой сьпіс. У Дамброўскім вугальным раёне папулярнасьць сьпісу № 13 (бліёку рабоча-сялянскага адзінства) базупынна расьце. Па словах газет, меншавікі не адмажца нават адмікаць у гэтым раёне сваі мітынгі.

ВАРШАВА, 13. Польскія газеты паведамляюць аб новых арыштах камуністаў у Заходняй Украіне. Гэтымі днямі ў Луцку арыштаваны 15 асоб, у тым ліку 6 паслы Чучмаі і Казіцы, у Львове арыштаваны яшчэ пяць асоб. Таксама праведзены арышты ў Тарнопалі, Станіслававе і Бродках.

У Кітаі

Рост камуністычнага руху на поўдні

НЬЮ-ЁРК, 11. З Кантоу паведамляюць аб росьце кіруемага камуністамі рэвалюцыйнага руху ў часоўных праморскіх раёнах Гуандунскай правінцыі. Да рэвалюцыйнага руху залучаюцца больш мільёны сялян, рыбакі і салавараў. Рэвалюцыянеры арганізавалі камуні і канфіскавалі прыватную маёмасьць. Забіта шмат памешчыкаў і купцоў. У раёне вёсак кіраўнікі мясцовых улад пачынаюць сьмерцю. Карэспандэнт дадаюць, што гуандунскі ірваніцкі ўрад ужывае самыя бязлітасныя тэрор супроць рэвалюцыйнага руху.

ШАНХАЙ, 12. Паводле паведамленьня газэты «Шун-бао», камуністычныя атрады зьявіліся ў раёне Дайчану (у 140 км. на поўнач ад Кантоу). Магістратура гораду зьявілася ў Кантоу з просьбаю прыслаць вайсковыя падмаваньні.

Пакараньне сьмерцю западазронага ў спачуванні камунізму

НЬЮ-ЁРК, 11. З Кантоу паведамляюць аб пакараньні сьмерцю пачальніка кантонскай сакрэтнай паліцыйнай паліцыі, які западазронны ў спачуванні камуністам.

Масавае банкруцтва мукдэнскіх фірм

ХАРБІН, 11. З прычыны падзення машынаўскае грамавае адзіны фірмы, адбылося масавае банкруцтва гандлёвых прадпрыемстваў. У мукдэнскім камэрцыйным таварстве атрыманы весткі аб банкруцтве 2 з пазораў тысяч фірм. Лік зьявіўся дробных гандлёвых прадпрыемстваў яшчэ большы. У Іаньку разьбіліся 200 паліцыйскіх а-ва абсцэпаюцца пэсы, што ім выдаецца.

Дальбанку дазволены апэрацыі

ШАНХАЙ, 12. Мясцовая ўлада дазволіла шанхайскаму аддзяленьню Далёка-Усходняга Банку пачаць апэрацыі

не аб забойстве італьянскага віцэ-консула Ноцчэ. Забойца Дабравольскі засуджан на расстрэл, Гуновіч — да 3 год зьявіўшч з параненым у правах на 5 год, з канфіскацыяй маёмасьці і высылкаю за межы Украіны на 5 год

ПТАХ СПЫНІЎ ЦЯГНІК

ВОЛАГАДА, 13. 9-га лютага Увечары шэсьці з хутнасцю 60 вэрст у гадзіну з Волагды ў Ленінград пасажырскі цягнік № 3 нечаканна спыніўся недалёка ад станцыі Кіпелсва. Бригада выкрыла на паравозе вальтарнага пугача, які сьдзеў на кране паветранае нішы тормазу Востынгаўза. Пугач на хаду цягніка з налёту ўваліўся кіпюрэмі ў кран, адкрыў яго і вывусьціў паветра, з прычыны чаго цагнік спыніўся. Пугач быў жывым зьняты з крана.

мавоў і палітычных арганізацый адначасна пачаў дэманстрацыі ўнівэрсытэту ў справе падрыхтоўкі спецыялістаў прапаганда-спецыялістаў для ўсіх краёў краіны гаспадаркі.

ХОД ХЛЕБАЗАГАТОВАК НА УРАЛЕ

СВЯРДЛОВСК, 12. Хлебазагатоўна на Урале за другую паліўнуку дала далі 20.642 тоны, што дае перавышча над супроць першае паліўнукі на 1.664 тоны. Усяго з пачатку кампаніі загатоўлена на Урале 368.690 тон збожжа. 27 беспартыйных сялян вёскі Станіслава, Чалавінскага раёну, калектыву чырвоныя сьлягамі прывезлі ў горад 500 пудоў хлеба. На элеватары адбыўся мітынг.

НАЧНОЕ РАДЫЁ

Прасьледваньне рэвалюцыянераў ў Карэі

ТОКІЁ, 13. У Сеуле скончыўся працэс 96 асоб, якіх абвінавачалі ў прыналежнасьці да камуністычнага руху. 84 асобы прыгавораны на катаргу на розныя тэрміны, ад 8 месяцаў да 6 год. 12 чал. апраўдана.

Памёр старшыня мангольскага народнага ўраду

УЛАН-БАТОР, 13. Сёньня ад цяжкай хваробы памёр на 61 годзе жыцьця старшыня мангольскага народнага ўраду Цэрандорджы. Паўпрэд СССР т. Алошні выказаў жаўнальскаму ўраду спачуваньне ад імя саветскага ўраду і працоўнага люду.

Нябясчечны крок нямецкіх прамыслоўцаў

БЭРЛІН, 13. Агульна-нямецкі саюз прадпрыемцаў мэталёвай прамысловасьці пастанавіў абвясціць з 22-га лютага ўсеагульны лёкаут на прадпрыемствах мэталёвай прамысловасьці. Пастанова матывуецца жадаваньнем падтрымаць прадпрыемцаў мэталёвай прамысловасьці сярэдня-нямецкага раёну, дзе ў сучасны момант працягваецца забастоўка мэталістых. Лёкаут абхвэціў каля 800.000 рабочых (у гэтым ліку 50.000 бастуючых мэталістых сярэдня-нямецкага раёну).

«Далёў Пуанкарэ, няхай жывуць Саветы!»

ПАРЫЖ, 13. Як паведамляе «Юманітэ», ня гледзячы на меры атомы, рабочыя Страсбургу арганізавалі варажую дэманстрацыю проці Пуанкарэ на плошчы каля вакзалу ў час яго ад'яду. Дэманстранты крычалі «Далёў Пуанкарэ, няхай жывуць Саветы!» У выніку дэманстрацыі арыштаваны сакратар акруговай арганізацыі французскае кампартыі Шрэклер. На групу дэманстрантаў пачале з камуністычным дэпутатам Юберам быў зроблен напад. У гэту справу ўмяшалася паліцыя, але нішто з нападаўшых не арыштован.

Касацыя аб памілаваньні Дабравольскага

АДЭСА, 13. Сёньня абаронца Дабравольскага падаў у Вярхоўны суд касацыйную жалобу, у якой просіць адмяніць прыгавор суду аб расстрэляньні Дабравольскага. Абаронца грунтуецца на першай судзімасці, маладым гадах і на цяжкім матар'яльным становішчы асуджанага. Адначасова абаронца хадаінічае перад УДВК аб памілаваньні Дабравольскага.

«Добрасуседзкія» адносін між Польшчай і Літвой

ВАРШАВА, 13. Апублікавана адказная нота польскага ўраду літоўскаму ўраду, падпісаная польскім міністрам замежных спраў Залевскім. Заявіваючы ў надзвычайна вэзмі тоне на рад напяралназчыя, якія дзлушчаны, ва думцы польскага ўраду, літоўскім урадам у тлумачэньні рэзалюцыі, ухваляючай радаў Лігі Нацыяў аб польска-літоўскім канфлікце, нота зьявілася ўльтыматывымі патрабаваньнем: «Павядоміць данчладным і асным чынам, ці згодзен літоўскі ўрад, ці не кіравацца ян у адносінах літаральнага зместу, так і ў адносінах эмісу, рэзалюцыяй рады Лігі Нацыяў, і ці гатоў літоўскі ўрад прыступіць зараз-жа да перамоў, у мэтах устанавленьня нармальных і добраўсудзінных адносін між Польшчай і Літвой».

Сваячасова даваць сыгнал, арганізоўваць, змагацца!

ДАКЛАД Т. КНОРЫНА АБ БЛІЖЭЙШЫХ ЗАДАЧАХ ДРУКУ

(Вячэрняе пасяджэнне з'езду 12-га лютага 1928 г.)

ЛЕНІНСКАЕ ЗАДАНЬНЕ

На барыкадах культуры рэвалюцыі мы ідзем і змагаемся на іх пад сьцягам ленінізму. І гэты сьцяг кажа: «Першай і асноўнай задачай зьяўляецца дабіцца шырокай грамадзянскай масі і даць гэтым масам элемэтарную кніжку, элемэтарную газету».

У аснову работы трэба паставіць гэтую галоўную задачу, — кажа дакладчык тав. Кнорын. — Але, каб не высьнаць, трэба мець багата арганізацыйных сіл, паводна сур'язнай адказнай працы.

Перад працаўнікамі друку стаіць другая частка Ленінскага заданьня па падставе разьвіцця грамадзянскай даць пэўную трынаццаць газету, брашуру. Даць газету, якую-б ня толькі разумею рабочы ці сялян, які толькі што навучыўся грамаце, але газету, якая-б падмаляла ў той-жа час культурны ўзровень мас. Даць газету новаму чалавеку, які падмаляецца з цэнтры мінуўшчыны, які змагаецца з гэтай прыкрай поймай.

Пэсьных газеты выйраджаюцца ростам іх уплыву на шырокія масы. Аб гэтым не выразна гаворыць тыраж, той грамадзі ўплыў, якім лас карыстаецца. Гэтае пытаньне трэба зьяўляць з тым, як газета выконвае агульна-палітычныя задачы, як яна ўдзельнічае ў баявых кампаніях, якім ёй праводзіцца.

Кожная газета адлюстраввае ўсе бакі палітычнага жыцьця — ад занежнай палітыкі да гаспадарчага будаўніцтва ўнутры краіны.

РАСЬЦЕ РЭВАЛЮЦЫЙ-НАЯ ХВАЛЯ

Чым зараз характарызуецца міжнароднае становішча?

Наспываючым гаспадарчым крызісам у капіталістычных краінах і расучай пэбай магутнай хваляй рэвалюцыйных настроў сярод шырокіх рабочых мас. У гэтым нас перагоняюць узростаючым шукальнім капіталістычным рынку, беспарадоў ў капіталістычных дзяржавах, якое вырасла на працягу апошніх месяцаў. Мы праверым гэта на бліжэйшых урадальных выбарах у буржуазных краінах. Яны пакажуць узростаючым рэвалюцыйным актывізмам рабочай класу. Зусім магчыма, што мы будзем мець тут хістаньні, што мы сёньня будзем мець нацыяналістычна-ліберальныя ўрады.

Але што асноўнае ў пытаньнях міжнароднае палітыкі, аб чым павыць фашызм, асабліва ўвагу даваць Польшчы, не махінацыям, не зьверскай барацьбе з тымі палітычнымі арганізацыямі, якія адлюстравваюць сапраўдную волю працоўных мас.

АГОНЬ ПА САБАТАЖЫ КУЛАКА, ПА НЯКРУТ-КАСЬЦІ АПАРАТУ

Мы пайшлі хутчэй наперад ва ўсіх галінах эканомікі. Але менавіта гэта высювае рад новых труднасьцей, над якімі трэба асабліва працаваць нашым газетам.

Зараз больш, чым калі-небудзь раней, дае слабе адчуваць пэўны ўзровень нашай прамысловасьці.

Не хапае тавараў. Стала лёсней роля кулака, які, затрымліваючы хлеб, прабуе сарваць сувязь горада з вёскай.

Гэты сабатаж у асноўным пераможан. Але ёсьць яго рэшткі ў радзе месца. Супроць іх, супроць сабатажу з боку спекулянта і кулака трэба вельмі рашуча змагацца.

Мы павінны выканаць наш гаспадарчы плян. Ніводнае наша гнамагьне ў адносінах да вёскі не зьяўляецца пераважлівым — яно рэальнае. Нашы промахі тлумачацца няўменьнем працаваць, наш арганізацыйны апарат яшчэ вельмі слабы. А газеты?

Калі мы з восені адчулі, што не хапае хлеба — якая газета гэта адначыла сваячасова? Ніводная газета не парупілася зацяцца гэтым пытаньнем. Ніводны газетны радок ня даў сваячасовага сыгналу, што мы заганяўляем мала таму, што пераважліва зьяўляюцца працу. Толькі пэсьны дырэктар наш друку заварушыўся ў гэтых адносінах.

Ня было прадумана ініцыятывы, а гэта самае галоўнае. Прыглядзецца да справы, вывучыць ле і сваячасова паставіць пытаньне — вось гэта павінна было быць, але ня было зроблена.

У правядзеньні гаспадарчых кампаній ім вельмі слаба б'ем па някруткасьці апарату, па шурпатасьці у яго працы. У нас нам жыцьцё ў настановам гэтых пытаньняў.

Вось зараз наўстае пытаньне аб ільня. Кажуць, што ільня няма, што яна ня ідзе. Няпраўда. Нам надвычайна добра вядома, што яна ёсьць, што кулак хавае яго і чакае больш спрыяльчага моманту, каб вымусяць яго на рынак. Па гэтым сабатажы трэба адарыць са-мы шалены агонь.

урэшце, да паліпшэньня становішча беднаты і сярэднякоў і пагоршэньня становішча кулака.

Мы расьцем, расьцем шпарка. У нас рад буйнейшых пачынаньняў, мы прыступаем да вялізарнейшых работ. Значыцца не растлумачваць іх значэньні масам. Але галоўнае сьвёньня — выканаць наш загатоўчы плян. Гэты плян поўнасьцю эканамічна ўгрунтаваны, яго выкананьне абяцае замацаваньне нашай валюты, рост прамысловасьці, узмацнэньне блёку беднаты і сярэдняка.

ПЫТАНЬНІ КУЛЬТУРНАЙ РЭВАЛЮЦЫІ

Трэба ўмоць асьвятліць невялічкі кавалак, каб за гэтым кавалкам адчуваўся вялікае, галоўнае. Чаму не апісаць, напрыклад, увесь бруд, які пануе ў анім-небудзь кааператыве? Ці — як у нас у рабочых бібліятэках немагма знайсці беларускай кніжкі ў той час, як цяга да чытаньня такіх кніжак вялікая?

Ці вось — пытаньне аб распаўсюджаньні нашых газет. Гэту працу павінна праводзіць ня толькі кантора, але кожны сьведомы культурны чалавек. Калі селькор распаўсюдзіць 10 газет у сваёй вёсцы — ён зробіць вялікую культурную справу. А ў нас далёка ня так.

У Бешанковіцкім раёне, Віцебскай акругі, ёсьць селькор, які да гэтай парты ня ведаў аб тым, што існуе цэнтральная беларуская сьлянская газета «Беларуская вёска». Ён аб гэтым прыслаў ліст у рэдакцыю. Гэта, таварышы, не адзіночны выпадак. Такіх сьляна — тысячы. З рабкораўскім рухам у нас

Галоўнае ў спрэчках

Ініцыятыва, ці «спакон»? Тав. Грушын з Гомеля лічыць, што газета раней бацькі (чытай — акруга) не павінна месьці ў покла. Тав. Грушын гаворыць, што «за ініцыятыву б'юць» і таму лічыць за лепшае заставацца «справе» рукою акруга. Аднак, большасьць выступаючых дэлегатаў з гэтым ня згодна. Тав. Арлоў гаворыць, што так глядзець, як глядзіць Грушын — гэта самае грубае спрэччэньне. Супроць гэтага таксама абурэцца прадстаўнік газетнай моладзі т. Яворскі, які гаворыць аб коснасьці нашых рэдакцый.

Культура мовы. На нізкую ступень культуры мовы паказваюць амаль усе прамоўцы. У нашых

справы далёка ня бліскучыя. Большасьць матар'ялу нашых газет складаецца ў рэдакцыях. Але мы ведаем, і аб гэтым ня раз гаварыў Леніц, што толькі тая газета зможа выконваць свае задачы, толькі тая газета будзе насычана і цікавай, якая будзе рабіцца масамі, пры самым актывным удзеле пісьоў. Задача стварэньня кадраў рабоча-сялянскіх карэспандэнтаў зараз стаіць перад намі ва ўсёй вострасьці.

Газета — буйнейшы фактар у разьвіцці нашай культуры. Таму мы шмат патрабуем ад людзей, якія яе робіць — ад газетных працаўнікоў. Чым характарызуецца наш друку? Кансарватызмам, калядоўскім бізаўб'ем, футысыяцтвам сваёй думкі, сваёй ініцыятывы. З гэтым трэба рашуча змагацца. Пры такіх «якасьцях» ня заваяваць масы ня зможам.

Асабліва гэта датычыць нашых аграрных газет. У шмат якіх газетных працаўнікоў існуе такі погляд: буду вёсцы, як раней вылося — і добра. Зразумела, што гэта самы ганебны адносіны да справы.

Трэба ўмоць востра і сьмела ставіць пытаньне, вытраўляць нягоднае і паказаць ва ўсёй наўнаце тое добрае, якое ў нас зараз так багата. Паказаць новага чалавека, які будзе лепшае жыцьцё, і адначасова ганьбіць паскудніцкаў, якія перашкаджаюць нам у творчай працы.

Я ўпэўнены, што наш друку зможа перамагчы свае недаконтны і справіцца з гэтай задачай.

рынавалася ў рэдакцыі і, урэшце, не зьявіліся. Наогул за апошні час зьявіліся рабкораўскія заматэа значна павялічылася. Пішуць больш рэпартажы — і пішуць, трэба сказаць, часта нясумленна. Заместь Латай — у іх Аўстрыя, замест 3-х скрывае — 6, замест 100 пуд — 1.000 пуд. Гэта падрывае аўтарытэт рэдакцыі ў рабочых масах.

Трэба больш уважліва адносіцца да рабкораўскай зямкты, замацаваць за рабкорамі больш сталую сувязь.

Выступаюць яшчэ т.т. Праўдзін, Шуковіч, Калякоў, Валотвікаў, Бачыла, Купцавіч, Жарскі, Шыпіла, Асьмоў і Сянькевіч.

Правярка Чытальніцы „Зьвязды“ партыйцамі — правярка беларусізацыі КП(б)Б „Зьвязда“ і беларусізацыя арганізацыі (Гарраён, Менск)

Камісія па правярцы беларусізацыі гарадское раённае арганізацыі ўвясну мінулага году капстатавала, што вынісаня газеты на беларускай мове партыйцамі складалі ўсяго 4 проц. з агульнай іх падпіскі, беспартыйнымі — 6 проц.

У той час гэта тлумачылася тым, што партыйны орган «Зьвязда» яшчэ выходзіла на расійскай мове і большасьць партыйцаў, апрача цэнтральных газет, вышівалі і чыталі «Зьвязду», а не «Савецкую Беларусь», або іншыя газеты на беларускай мове.

Камісія па правярцы беларусізацыі ў арганізацыі лічыла, што малал чытаюцца беларускіх газет і беларускай літаратуры наогул зьяўляецца значным торназам у беларусізацыі арганізацыі.

Гэта становішча доўпасцю пацвердзілася пры паўторнай правярцы ведаў беларускай мовы актывам раёну, якая была выдаўна праведзена. Выявілася, што тры таварышы, якія чытаюць рэгулярна «Зьвязду», шмат палегчылі сабе справу вывучэньня беларускае мовы. Але далёка ня ўсе партыйцы з пераходам «Зьвязды» на беларускую мову не чытаюць і вышівваюць.

Аб гэтым сьведчаць лічбы, вышівлены правяркай вышівкі і чытаемасьці «Зьвязды» ў арганізацыі, якую зарае праводзіць райком.

У 16 ячэйках да пераходу «Зьвязды» на беларускую мову вышівалася (партыйцамі і беспартыйнымі) 1.159 экз., а ў сьвежні гэты лік зьменшыўся на 80-90 проц.

Лічачы гэта вельмі дрэнным зьявішчам, райком на падставе дырэктывы ЦК сваячасова абгаварыў гэта пытаньне на бюро РК і даў паказаньні ічэйкам аб павялічэньні падпіскі на «Зьвязду».

Вышівкі гэтай працы пакуль што такія: па студэньні падпіска па 23 прадпрыемствах і ўстановах, у параўнаньні з сьнежнем, некалькі павялічылася. У сьнежні было вышівана 103 экз., а ў студэньні ўжо 430, але гэта яшчэ далёка недавальніюча, бо нават у студэньні, паводле даных паміжбёных ічэек, выходзіць 1 экзэмпляр «Зьвязды» на 4-5 партыйцаў (857 чал. вышіванае 191 экз. «Зьвязды»).

Яшчэ менш вышівана і чытаецца «Зьвязда» камсамольцамі. Лічбы па 23 ячэйках паказваюць, што адна «Зьвязда» прыпадае на 18-19 камсамольцаў.

Ячэйка КП(б)Б на заводзе імя Р. Люксембург уцінула ў свае рады амаль што 50 проц. усіх рабочых. Нацыянальным склад рабочых і партыйцаў — 80 проц. беларусаў, рэшта л'ўрэй, паліскі і расійцы.

На ўсім заводзе, на ўсіх 200 ч. рабочых ня вышівана ніводнага нумару газет «Зьвязды».

Бюро ічэйкі КП(б)Б, атрымаўшы дырэктыву гаркому, паставіла гэта пытаньне на агульным сход ічэйкі, прычым бюро паставіла правосьці рад морарыемстваў на папулярнасьці «Зьвязды» і між іншым аб тым, што партыйцы павінны вышівана газету «Зьвязда» абавязкова. І тут пачынаецца...

Зьявілася група з процілеглым поглядам на гэта. Пайшлі гарачыя «спрэчкі».

— Я раней вышівана «Зьвязду», але лна тады часткова была

У лютым мы наглядзем рост падпіскі. Так, у студэньні ічэйка Д. А. вышівала 7 экз., а ў лютым — 40, у Бел. ларку ў студэньні было вышівана 4 экз., у лютым — 80. Але на гэтым спыніцца пельга. Трэба дабіцца, каб лэзунг ЦК — «Усе члены парты павінны вышівана (чытаць «Зьвязду», цэнтральны орган КП(б)Б» — праводзіўся ў жыцьцё і чым найхутчэй, бо трэба памятаць, што слабая падпіска і чытаемасьць «Зьвязды», ня кажучы наогул аб значэньні і ролі цэнтральнага партыйнага органу ва ўсёй працы КП(б)Б, — зьяўляюцца значным торназам у далейшай працы па беларусізацыі.

Трэба памятаць бізуюча пра вышівана ўстаноўку ЦК КП(б)Б у гэтым пытаньні, што «поўна беларусізацыя «Зьвязды» — ёсьць значны крок у справе далейшай беларусізацыі, перш за ўсё, унутры нашай партыі».

Па лініі ЛКСМ трэба таксама ўжыць адпаведныя крокі для павялічэньня падпіскі на «Зьвязду», бо лічба — 10 чалавек ЛКСМ на 1 экзэмпляр «Зьвязды» — ёсьць вельмі слабая, з якімі згадацца ніяк пельга.

Грушнёўскі.

Многа гаварылі, а нічога не рабілі (Гор. Барысаў)

Ячэйка КП(б)Б на заводзе імя Р. Люксембург уцінула ў свае рады амаль што 50 проц. усіх рабочых. Нацыянальным склад рабочых і партыйцаў — 80 проц. беларусаў, рэшта л'ўрэй, паліскі і расійцы.

На ўсім заводзе, на ўсіх 200 ч. рабочых ня вышівана ніводнага нумару газет «Зьвязды».

Бюро ічэйкі КП(б)Б, атрымаўшы дырэктыву гаркому, паставіла гэта пытаньне на агульным сход ічэйкі, прычым бюро паставіла правосьці рад морарыемстваў на папулярнасьці «Зьвязды» і між іншым аб тым, што партыйцы павінны вышівана газету «Зьвязда» абавязкова. І тут пачынаецца...

Зьявілася група з процілеглым поглядам на гэта. Пайшлі гарачыя «спрэчкі».

— Я раней вышівана «Зьвязду», але лна тады часткова была

Усе спрэчкі, натуральна, вялікі на расійскай мове, а цяпер ня буду вышівана, бо нічога пабеларуські не разумею. Праўда, беларусізацыя патрэбна, але трэба яшчэ пачаваць, пакуль усе навучацца.

Беларускую мову трэба вывучаць ня менш, як тры гады, — дадае яшчэ адзін. — Няхай вышівана «Зьвязду» тым, хто добра ведае беларускую мову.

— Я не разумею, — выступае яшчэ адзін, — калі партыйцы, значыць сьведомы, а калі сьведомы, няхай блз прымусу і пастановы вышівана і чытае.

Усе спрэчкі, натуральна, вялікі на расійскай мове. Але вось выступае прадстаўнік гаркому і пачынае гаварыць на беларускай мове. Спачатку пераблілі: «парасійскаму гавары, нічога не разумею»; але прамова ідзе далей на беларускай мове, усе слухаюць уважліва і на пытаньне, ці зразумелі, усе толькі ўсьміхаюцца: «вядома, зразумелі». І як нейкае д іва адарылася: выступае ў спрэчках яшчэ рад таварышоў і як «па-грах», гавораць на чыстай беларускай мове.

І адзін толькі ўспылі?

— Беларусізацыю можна было праводзіць і «Зьвязду» вышівана можна, але нашы кіраўнікі самі мала зьяўляюцца чытаць «Зьвязду».

Усе гэтыя добрыя пастановы толькі тады дадуць высьць, калі

Трэба памятаць бізуюча пра вышівана ўстаноўку ЦК КП(б)Б у гэтым пытаньні, што «поўна беларусізацыя «Зьвязды» — ёсьць значны крок у справе далейшай беларусізацыі, перш за ўсё, унутры нашай партыі».

Па лініі ЛКСМ трэба таксама ўжыць адпаведныя крокі для павялічэньня падпіскі на «Зьвязду», бо лічба — 10 чалавек ЛКСМ на 1 экзэмпляр «Зьвязды» — ёсьць вельмі слабая, з якімі згадацца ніяк пельга.

Грушнёўскі.

Многа гаварылі, а нічога не рабілі (Гор. Барысаў)

Ячэйка КП(б)Б на заводзе імя Р. Люксембург уцінула ў свае рады амаль што 50 проц. усіх рабочых. Нацыянальным склад рабочых і партыйцаў — 80 проц. беларусаў, рэшта л'ўрэй, паліскі і расійцы.

На ўсім заводзе, на ўсіх 200 ч. рабочых ня вышівана ніводнага нумару газет «Зьвязды».

Бюро ічэйкі КП(б)Б, атрымаўшы дырэктыву гаркому, паставіла гэта пытаньне на агульным сход ічэйкі, прычым бюро паставіла правосьці рад морарыемстваў на папулярнасьці «Зьвязды» і між іншым аб тым, што партыйцы павінны вышівана газету «Зьвязда» абавязкова. І тут пачынаецца...

Зьявілася група з процілеглым поглядам на гэта. Пайшлі гарачыя «спрэчкі».

— Я раней вышівана «Зьвязду», але лна тады часткова была

Усе спрэчкі, натуральна, вялікі на расійскай мове, а цяпер ня буду вышівана, бо нічога пабеларуські не разумею. Праўда, беларусізацыя патрэбна, але трэба яшчэ пачаваць, пакуль усе навучацца.

Беларускую мову трэба вывучаць ня менш, як тры гады, — дадае яшчэ адзін. — Няхай вышівана «Зьвязду» тым, хто добра ведае беларускую мову.

— Я не разумею, — выступае яшчэ адзін, — калі партыйцы, значыць сьведомы, а калі сьведомы, няхай блз прымусу і пастановы вышівана і чытае.

Усе спрэчкі, натуральна, вялікі на расійскай мове. Але вось выступае прадстаўнік гаркому і пачынае гаварыць на беларускай мове. Спачатку пераблілі: «парасійскаму гавары, нічога не разумею»; але прамова ідзе далей на беларускай мове, усе слухаюць уважліва і на пытаньне, ці зразумелі, усе толькі ўсьміхаюцца: «вядома, зразумелі». І як нейкае д іва адарылася: выступае ў спрэчках яшчэ рад таварышоў і як «па-грах», гавораць на чыстай беларускай мове.

І адзін толькі ўспылі?

— Беларусізацыю можна было праводзіць і «Зьвязду» вышівана можна, але нашы кіраўнікі самі мала зьяўляюцца чытаць «Зьвязду».

Усе гэтыя добрыя пастановы толькі тады дадуць высьць, калі

набарх у буржуазных краінах. Яны паказваюць узрастаючую рэвалюцыйную актыўнасць рабочай класнай масы. Зусім магчыма, што мы будзем мець тут хістаўні, што мы зноў будзем мець нацыяналістычна-ліберальныя ўрады.

Але што асноўнае ў пытаньнях міжнароднага палітыкі, аб чым палітны ведаць масы?

— Нацыяналістычны распад. Гэтыя пачынаюць рэвалюцыйна хваляваць уліты. Мы пачынаем зарасць бавіць пісаць аб ідэалі рэвалюцыі. Зразумела, што гэтыя пі на ёту не асвоўваюцца пытаньне аб абароне, але ўпустую балбатуць аб найне—шкідна. Гэта аддавае ўвагу шырокіх мас ад неадкладных задач звышшыльга дзі.

Нам треба арыентаваць масы на рэвалюцыю. Нам треба выкры-

льце. Кажуць, што ільну што дзі ня ідзе. Няпраўда. Нам надвычайна добра вядома, што чы ёсьць, што кулак хавае яго і хавае больш спрыяючага моманту, каб выпусьціць яго на рынак. На гэтым сабатажы треба адкрыць самі шалёны агонь.

У справе загатоўкі сырку треба арганізоўваць спаборніцы асобна арганізоўваць падтуркоўваць іх да ных раёнаў, падтуркоўваць іх да больш энэргічнай працы. Гэта павінен быць энэргічнай працы. Гэта павінен быць энэргічнай працы. Гэта павінен быць энэргічнай працы.

Тыя грашовыя сродкі, якіх мы бяром зараз ад вёскі, прыводзяць,

спрашваюць. Супроць гэтага гаворыць абурэньне прадстаўніц газетнай моладзі т. Яворскі, які гаворыць аб коснасьці нашых рэдакцый.

Культура мовы. На нізкую ступень культуры мовы паказваюць амаль усе прамоўцы. У нашых газетах сустракаюцца такія «пэрлы», як «мастаці перапынак цяжарнасьці», «палітыка сывету», «я ні маю палчваньня рабіць даклад» і інш. Мова — цяжкая. Гэта таму, што вялікая колькасць паступаючага матар'ялу атрымліваецца на расійскай мове і ён насыпх перакладаецца.

Больш увагі рабкораўскаму матар'ялу. Тав. Пахроўскі — рабкор, расказвае аб тым, як яго заметка на працягу 6 месяцаў на-

ваць за рабкорамі больш стаюць суваль.

Выступаюць яшчэ т.т. Праўдзін, Шуковіч, Кажакоў, Валотнікаў, Бачыла, Купчэвіч, Жарскі, Шыпіла, Асьмоў і Сявельніч.

Тав. Кіорні у заключныя словы адзначае, што тая самакрытыка, якая разгарнулася на яго дакладзе — найлепшая парука за тое, што нашы газеты жыццёвы і будуць штодня палітычна.

Ад рэдакцыі: На 4-м усёбеларускім зьездзе працаўнікоў друку быў абвешчаны конкурс на лепшую сьпісавальную аб дакладзе тав. Кіорні. Пастававай журы ў складзе т.т. Сявельніча, Шыпіла і Арлова перамаглі прасуджана вышэйнадрукаванай сьпісавальні тав. М. Гольдбэрга.

На вчэрнім пасяджэньні тав. Шыпіла гаворыць аб асноўнага слова т. Шыпіла зьезд прыму рэвалюцыі на ўсіх за слуханых дакладах. Асноўнасьць ЦБ прызначана здавальняючай. Адзначам рад дасягненьняў у яго працы.

У новы склад Цэнтральнага бюро абраны т.т. Рубінштын, Еўменю-Гольман, Баброўскі, Бутомаў, Яўлін Казыч, Шуковіч, Курцік. На аддадзены т.т. Праўдзін, Бабарынін, Мануйлаў і Сьвєраноўскай.

На першым пленуме новага ЦБ, які адбыўся пасля зачынення зьезду, старшынёю ЦБ абраны — т. Шуковіч, сакратарам — т. Курцік.

— Беларускамоўна можна было праводзіць і «Зьвязку» вышываць можна, але нашы кіраўнікі самі мала зварачаюць увагі на гэтую справу, а толькі гавораць: чаму гэта ў нашым клябце ніводнага дэ-зунгу няма на беларускай мове.

— Чаму ў насценгалэце ніводнай заметкі ня зьмяшчана на беларускай мове? Чаму мала кніг у бібліятэцы беларускі? Чаму няма

Усе гэтыя добрыя пастановы толькі тады дадуць карысьць, калі іх не запыраюць тыя «кажэ-ныя» адносіны з боку кіруючых таварышоў у ічэйцы і фабрыке, якія былі да гэтага часу, і тады будуць зьнішчаны тыя настроі супроць прадзеньняў Беларускамоўна, якія яшчэ наглядваюцца ў частцы, хоць і малелькай, ічэйкі.

Я. Сіроцкі.

...: Па Савецкай Беларусі :...:

СВАТАЎСТВО І КУМАЎСТВО СЕЛЬКОРЫ АБ НЕКАТОРЫХ СЕЛЬСВЕТАХ

Дзесяткі падпісаных лістоў у рэдакцыю гавораць аб дрэннай істотнасьці працы ў некаторых сельсвєтах, аб звышшыльга і г. д. Галоўнае месца займае пытаньне аб ільготы на сельска-гаспадарчым падатку. Пры разьмераваньні ськладнага фонду, згодна мажэўнасьці ЦВБ, займае вагальна месца кумаўство, сватаўство і г. д.

Цікавае рач піша наш селькор Шыпіла з Пухавіцкага раёну пра члена сельсвєта з вёскі Хідра, Кораня Янку.

Кораня Янка ня кулак, але за іх ёсьць. Напр., каб вывазіць ад падатку жонка маніфэсту будую жаўчыню Мэ-жонка Ё, ён вывазіць замест свайго жонкі, былага жандара і кулака. Гэсма стэрэўся вывазіць ад падатку і ільну «брацію», надобнаю да яго дэкадамі.

Ня менш цікавы мажэўнае парад ня-раскрыла селькор Саладухін пра сьвєтара Мельшэвіцкага сельсвєта, Чырна-Слабоднага раёну.

Сьвєтара нашага сельсвєта, Саро-на-Баран, надбраў пад свае лані ўсе бы аўтэнтна ў сельсвєце. Трымаў пачыну-сць у вэжонкіх. Так, пры разьме-раваньні ласу больш усёго атрымалі вэжонкі, а менш — беднягі і пасляко-ўца. Брату яго было памечана 8 руб. цэтраў ласу, а атрымаў 10 і ў самым бедзэўным лясніцтве. Бедняга выму-жэнка была вэзьдзіц на лас за 40—50 лэ-т, а кулак Сарона, які мае трое дэ-цэтраў, атрымаў лас пад бокам. Пя-льшын стала справа пачот падатку булакі, калі халелі, там і вэвалі па-дэтка. Пачат быў выпіт, калі сьвєт-ар узьняў халейніцтва перад райвы-канком аб зьніжэньні падатку з павы-Вядома рач, за такую справу сьвєт-ара аддалі пад суд.

Селькор Вожа з Забэнага сельс-вєту, Буда-Камалёўскага раёну, пі-ша:

«Шаўноў—сакратар сельсвєтаў—пер-шы ня іль. У мінулым годзе ён праціў-ляў 400 руб. сьляніскіх грошай (пача-ць) а потым склаў, што згубіў. Пры зьмераваньні акадзіч лістоў сьляне ха-лэйся аб галовы, калі ўгледзеў, што ў лістох значна дэталіны відзітка.

Сьвєта тэсма Шаўноў назьбраў гро-шай ад падатку і страхуці. Сьляне бэдына, каб і з гэтымі грашыма ня зда-рылася на дэталішаму».

За надбайна адносіны працаўнікоў сельсвєта да свайх протых абавязкаў сьлянам прыходзіла плаціць пеню. Аб гэтым фэпэ з Навасэляўскага сельс-вєту (Меншчына) наш селькор з абу-

«Другую рачу сельска-гаспадарчага палатку сьляно ўнеслі да тэрміну, але... сельсвєт ахцў у райвыканком павыш-на 10 дэці.

Вывіла так, сьляне падатак здалі да тэрміну і на іх навінулі пеню. Шшто сабе!»

А вось з Падэсельскага сельсвєта, Чэчэвіцкага раёну, М. С. піша, што ільготны фонд палатку разьмераваны між сьвєткімі, зьніжэньні і самі стар-шыншій. Сельсвєт не зварачае ніякае ўвагі на працу па зямляпарадкаваньні. Заможнікі ў зямляпарадкаваньні адтрымаюць значную ролю.

— Мала зварачаецца сельсвєтамі увагі на працу розных камітэі. Антэй бы быў улігнуты ў працу сельсвєта. Былі выпадкі, калі камітэі сельс-вєту аталла на 3 дні на замку без пры-чыні на гэта. Насельніцтва не забь-печыла дрывні. Сельсвєт па кары-стаюцца аўтарытэтам.

Аб усім гэтым з В. Крушынонага сельсвєта, Рагачэўскага раёну, піша Я. М.

— Працай Маркулавіцкага сельсвє-ту (Бабруйшчына) сьляне не зьвалюны так піша наш селькор Цытаў. Ёсьць пры сельсвєце пачы камітэі, але ад іх пра-цы, як ад казла малана. Но напраў-дэны дарогі. Працаўнікі надбайна адно-сяцца да свайго працы. І ськох вэскі Хундаміна прыняў працу неадвальна-лючай».

Мы прывялі некалькі характэрных прыкладаў аб працы некаторых нашых сельсвєтаў і іх працаўнікоў. Але ішчэ дэкада ня ўсе блачкі раскрыты. Сьвєт-каля ўлада і нарэмя рашуча выдуць ба-рацьбу з надбайнасьцю, а злоўжыван-нямі і г. д. Наша сьляніцтва ў гэ-тай справе павіна дэталішчы ўладзе, высвятляючы на старонках друку ўсё тое, што перашкаджае правільнай па-ставаючы працы ў сельсвєтах.

Ул. В.

Цыга да калекты-візацыі

СЛУЦКА. (Уласны кар.). За гэ-ту аіму правэзены адны сельска-гаспадарчыя курсы ў раёне. Заці-каўленасьць сьляніцтва вялікая. Да-вясны мяркуецца яшчэ правэсьці дзе сельска-гаспадарчых курсы ў тых вэсках, дзе праходзіць зом-ляпарадкаваньне. У тых вэсках, дзе будучь праводзіцца курсы, на-мечан перавод усіх гаспадарак на шматполье, будзе арганізавана па-казальнае карыленьне жывёлы і ар-ганізаваны 2-х малочных арцеляў.

Правэзены сельска-гаспадарчыя курсы далі значныя вынікі. Арга-нізуецца малочная арцель, якая аб'яднала вакол сабе 47 гаспада-раў.

За апошні месяц арганізавана новай сельска-гаспадарчэй зямля-робчая арцель з 7 гаспадарак, а таёсма паступаюць заяўкі і ад ішчых вэсак аб аказаньні дапамогі ў пераходзе да калектыўнага вь-дзеньня гаспадарчэй.

Ужо арганізавана ў раёне пер-шае машынавае таварыства, а таёс-ма прыступлена да арганізацыі насеннаводнага таварыства, якому адвэзён вучастак зямлі ў 4 дэ-сяціны.

Упарадкаваньне мястэчка Чарэі

Арганізацыя рыбалоў-ных таварыстваў. — Па-будова кансэрвовага за-воду.

ВОРША. (Уласны кар.) Празьдным Аршанскага АБВ прызнаў патрэбным і мэтазгодным упарадкаваць у першую чаргу м. Чарэю.

У 1927-28 г. зямельныя органы па-вінны пачаць мільрацыю часткі з-мельнага фонду, які вэсьць недалёка ад мястэчка. На плошчы, якая атрымліваецца ў выніку гэтага мерапрыемства, маля 500 дэс., павінна быць упарадкавана да 100 сем'яў. Арыентавана на ма-ліярочны патрэбна будзе ўсяго маля 50 тыо. руб. Мяркуюцца пабудоваць мястэчку млын з электрастанцыяй, што да 10 чалавек з лікам утрыман-цаў да 50 чал. Баручы ў сярэднім ном-ную сям'ю з 5 чалавек, можна будзе, дэкадуць мерапрыемствам, упарадка-ваць маля 550 душ. Іншымі шляхамі ўпарадкаваньня мястэчка Чарэі павін-на быць разьвіцьцё саматужнага про-мыслу па лоўлі рыбы, для чаго патрэ-на ўтварыць ільзальны арцель, бо Ча-рэёнскі раён мае некалькі буйных азэр-Арганізацыю такіх арцеляў павінна ўзяць на сьвє непазэрачы, што даюць мэтатары зарабатан значнаму ліку на-селяньня. Прызнана мэтазгодным пабу-даваць у гэтым раёне новаляні рыба-наасэрвовы завод, які ў выстарчал-най ступені можа быць забьспечаны сырцом.

А. М.

Страховыя плацяжы

ГРЭСК. (Уласны кар.). Па раёне страхуці на 1-ю лётата паступіла 28.651 руб. 17 кап., што складала ад агульнай сумы 74,6 проц. На першым месцы па зборы страхуці ідуць: Са-лодкі, Труханавіскі і Мудзіскі сельсвє-ты, а на апошнім — Задачынскі, Гапу-коўскі і Грэскі. Алабашоў.

Рост укладу ў Віцэбшчыне

ВІЦЭБСК. (Уласны кар.). У 1924 го-дзе па аэрусе касы ільзэнасьці наліч-валі ўсяго 3.139 укладчыкаў, у 1925 г. — 3.418, у 1926 г. — 4.832, а ў 1927 г. — 8.688. Сума ўкладу вырасла з 34.345 руб. у 1924 г. да 563.082 руб. у 1927-28 г., або на 1.511,4 проц.

Требя спэцаць, што лік укладчыкаў не перастае расьці. Так, у лістападзе мясяцы было павалічэньне на 11,5 проц. у сьвєжы — на 6 проц. і ў студзень 1928 году на 2,2 проц.

Дзе соль?

КАПЦЭВІЧЫ. (Ад нашага селькора). У Капцэвіцкім сьвєтэвіцкім таварыстве ў цэнтральнай краме няма солі. Калі пшталыца сьляно солі, то ім адказа-юць: «соль на складе».

Прыходзіцца стравы варыць без солі, а апошняя вэлаецца на складе.

Што робіць праўдзеньне? Іван.

5 новых вайсковых кут-коў

МАГІЛЕЎ. (Ул. кар.). У Магі-леўскім раёне да гня ўгодкаў Чыр-вонай арміі адкрываюцца новыя вайсковыя куткі пры райвы-канкоме, у вэсках Вэндараны, Бракаве, Няжыцах і Хонаве і дэабстатуэваецца куток у Паш-кове. На кожным кутку райвыкан-ком асыгнаваў па 30 р.

Чырвонаармейцы будуць на працы

ВОРША. (Уласны кар.). Беспрацоў-ных чырвонаармейцаў на біржы працы боць 12 чал. і 6 чал. палітэкладу. Акру-говал камісія па прызначэньні сьвята 10-годдзя Чырвонай арміі прапанавала біржы працы да 23 лётата ліквіда-ваць гэтыя беспрацоўе

«Шаўноў—сакратар сельсвєтаў—пер-шы ня іль. У мінулым годзе ён праціў-ляў 400 руб. сьляніскіх грошай (пача-ць) а потым склаў, што згубіў. Пры зьмераваньні акадзіч лістоў сьляне ха-лэйся аб галовы, калі ўгледзеў, што ў лістох значна дэталіны відзітка.

Сьвєта тэсма Шаўноў назьбраў гро-шай ад падатку і страхуці. Сьляне бэдына, каб і з гэтымі грашыма ня зда-рылася на дэталішаму».

За надбайна адносіны працаўнікоў сельсвєта да свайх протых абавязкаў сьлянам прыходзіла плаціць пеню. Аб гэтым фэпэ з Навасэляўскага сельс-вєту (Меншчына) наш селькор з абу-

«Другую рачу сельска-гаспадарчага палатку сьляно ўнеслі да тэрміну, але... сельсвєт ахцў у райвыканком павыш-на 10 дэці.

Вывіла так, сьляне падатак здалі да тэрміну і на іх навінулі пеню. Шшто сабе!»

А вось з Падэсельскага сельсвєта, Чэчэвіцкага раёну, М. С. піша, што ільготны фонд палатку разьмераваны між сьвєткімі, зьніжэньні і самі стар-шыншій. Сельсвєт не зварачае ніякае ўвагі на працу па зямляпарадкаваньні. Заможнікі ў зямляпарадкаваньні адтрымаюць значную ролю.

— Мала зварачаецца сельсвєтамі увагі на працу розных камітэі. Антэй бы быў улігнуты ў працу сельсвєта. Былі выпадкі, калі камітэі сельс-вєту аталла на 3 дні на замку без пры-чыні на гэта. Насельніцтва не забь-печыла дрывні. Сельсвєт па кары-стаюцца аўтарытэтам.

Аб усім гэтым з В. Крушынонага сельсвєта, Рагачэўскага раёну, піша Я. М.

— Працай Маркулавіцкага сельсвє-ту (Бабруйшчына) сьляне не зьвалюны так піша наш селькор Цытаў. Ёсьць пры сельсвєце пачы камітэі, але ад іх пра-цы, як ад казла малана. Но напраў-дэны дарогі. Працаўнікі надбайна адно-сяцца да свайго працы. І ськох вэскі Хундаміна прыняў працу неадвальна-лючай».

Мы прывялі некалькі характэрных прыкладаў аб працы некаторых нашых сельсвєтаў і іх працаўнікоў. Але ішчэ дэкада ня ўсе блачкі раскрыты. Сьвєт-каля ўлада і нарэмя рашуча выдуць ба-рацьбу з надбайнасьцю, а злоўжыван-нямі і г. д. Наша сьляніцтва ў гэ-тай справе павіна дэталішчы ўладзе, высвятляючы на старонках друку ўсё тое, што перашкаджае правільнай па-ставаючы працы ў сельсвєтах.

Ул. В.

Цэмэнт для агнятрыва-лага будаўніцтва

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). У нашу аэругу сьвєта мяркуецца вэзэві 26 ва-гонаў цэмэнту для вырабу агнятрыва-ных матар'ялаў. За апошні дні прыбы-ло 4 вагоны.

11 новых мастоў

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). Сьвєта шляхавая ільзэкацыя мяркуе пабудоваць 11 вялікіх мастоў, усёго працягам у 278 метраў. Ужо ідзе пабудова двух мастоў.

ВАЙСКОВЫЯ АГІТСАНЫ—У ВЭСКУ

МАГІЛЕЎ. (Ул. кар.). У тых вэскі, дзе няма вайсковых куткоў, М-скі тэрытар. пачы пасылае агі-тэацыйныя саны з мэтай распаўсю-джаньня літаратуры і газет. З вай-сковымі куткамі паладжаецца су-ваць для ўзмацненьня іх працы.

Наш мэтад — абход сьлян-скіх двароў

У працу распаўсюджаньня па-зыкі ўцягнуты ўвесь актў нашэ-га раёну. Пачатак працы быў пра-роблен т. Сафонавым, Даманоўскім і Казловым у вэсках Казлы, Каў-стантава і Кадзюкова, у якіх сьля-не палком згадзіліся разьмеркаваць усе прызначаныя аблігацыі і тут-жа ўнеслі 107 р. Мэтад нашай працы ў большасьці такі: сьляніскі актўісты абходзіць усе хаты вэскі, раслуцавае і адначасова рэ-алізуе аблігацыйны пазыкі.

Жанчыны-дэлегаткі паказваюць прыклад

Нядэўна адбыўся чарговы дэлегаткі ськох пры Ногаральскай парт'яічцы.

На гэтым ськодзе быў вэслухан даклад аб пазыцы ўзмацненьня сьляніскай гас-падарчэй. Дэлегаткі казалі—мы павінны павысьці па шыльгу гарызант дэлегатаў. Калі лям падпісаліся на пазыку іль-у-трымліваць, мы тэсма не адстанем падшымся на пазыку па ўзмацненьні сельскай гаспадарчэй.

Зараз-жа запісалася 28 чал. і ўнеслі 20 р.

У канцы ськох вылучыў дэьве камісіі для распаўсюджаньня пазыкі ськох сьлянчак.

Аронаса.

Пасьля абгаворвань-ня пастаноў XV зьезду (Халопеніцкі раён, Менская акруга)

КАЦКОЎСКАЯ І ТРАЯНОЎСКАЯ вясковыя парт'яічкі, распрацаваў-шы пастановы XV зьезду Ус-КП(б), ухвалялі арганізацыю ў сваіх вэс-ках с-г. калектывы.

У вэскі ПАДАЛЬЦЫ. (Траяноўскі сельсвєт) умо арганізавана група з 14 гаспадароў, пачале якой аталі парт'яічкі, і падала заяву ў райком парт'яі, каб апошні дапамог ім у гэтым пачынаньні.

Тое-ж самае і пры КАСЬШОХОЎ-СКАЙ ічэйцы: і там зарганізавана група сьлян з 22 гаспадароў, якія выявілі жадацьне ўвайсьці ў калек-тў.

А. Гласоўскі.

„ДАЙЦЕ ПАГАЛУЗІЦЬ“

— Памойму, моцнае слова за пар-штатам, гэта, што соль у хлебам...

— Каму бядэ ад таго, што ім ўчорэ з таварышом падаліся. Падаліся, на-сварыліся і сьвєны памірыліся.

— АЙ, ды што там гаварыць. Няўжо малыхам хлапцом ня можа пагала-зіць...

— Пані ікая. Абурылася, што хлап-цы троху зачалі...

— А тут ужо і вывады палітычныя робяць...

Такія важныя довады, такія наўныя вывады і шчырае абурэньне ў малых, добрых, вясельных хлапцоў, што...

На дэрае заводу і ў сьлясэрнай май-стэрні шумля, вэсела...

Вакол камсамольцаў Рамізава і Ша-дэона, малых парт'яішчэй Нікала і Бабкова згуртаваліся чорнаробчыні.

Мо' расьвазілі што-небудзь сьмешнае пра палітычныя спэсьпэхі? Чэбэрлона, можа неадочына быту асьмяліць?

Пачакайце, не адгадывайцеся. «Гароі» на варытаце Шыфрынай ставяць сьцяг хуліганства...

— Пі-га-га-га!..

— І-ха-ха-ха. а-ха-ха-ха!

— У-у-у, браткі... Жыво лопне ад сьмеху... Ну, што, Шыфрына. Табе гасьцінец палабэцца?..

— Ой, вэсьліны ў нас хлопцы!

Завод «Мэтал» расьце. Замест старога і вэстарэлага лому абсталяваньня—ста-вляць новыя варытаты, замест зубіла, молату ідуць у ход машыны. Старому падыходзіць канец... А тут...

— Кыш, паганяла. І нашла-ж такі сабе месца за варытат узьбіцца...

— Ды ўжо, братка, тры. Адна тут, другая ў мадэльнай, а трэцяя ў інстру-мантнай...

— А працуюць, бач, ня дрэпа...

— А кінь, пашоў аб чым гаварыць... Курцыня ня птушка, жанчына...

— Ну, што-ты, Рамізаў... Шыфрына-ж камсамолка...

— На біржы беспрацоўныя, а за вар-штатам...

— Ты праўду кажаш, дэа. Ці мала хлапцоў камсамольцаў без работы, а тут яны, дэкадуць...

— Ух, я павэз-бу бы ёй.

— Пачкай...

Шыў высока. На яго надвола камса-молка пас і зьваліць да варытату. Над-дэскамі яе ўжо чакае Рамізаў. Што ра-біць... Дэкадуць ўніз—гэта значыць да-ваголенае пэла, ня гэта ўжо былава ў бі-бліятэцы... Па зьваліць польга, бо вары-тат чакае рук... І так амаль кожны раз.

«Не магу цярпець далей... Рамізаў не-дае жыць... Надтрымайце, таварышчэ, дайце жыць і вучыцца»—завяўляе ічэй-цы камсамолка.

Сакратару ічэйкі ЛКСМБ заводу «Мэ-тал» падлі Рамізава—роўная справы. Ён лэка зноўдэ сам выпадок, каб вэа-

«Шаўноў—сакратар сельсвєтаў—пер-шы ня іль. У мінулым годзе ён праціў-ляў 400 руб. сьляніскіх грошай (пача-ць) а потым склаў, што згубіў. Пры зьмераваньні акадзіч лістоў сьляне ха-лэйся аб галовы, калі ўгледзеў, што ў лістох значна дэталіны відзітка.

Сьвєта тэсма Шаўноў назьбраў гро-шай ад падатку і страхуці. Сьляне бэдына, каб і з гэтымі грашыма ня зда-рылася на дэталішаму».

За надбайна адносіны працаўнікоў сельсвєта да свайх протых абавязкаў сьлянам прыходзіла плаціць пеню. Аб гэтым фэпэ з Навасэляўскага сельс-вєту (Меншчына) наш селькор з абу-

«Другую рачу сельска-гаспадарчага палатку сьляно ўнеслі да тэрміну, але... сельсвєт ахцў у райвыканком павыш-на 10 дэці.

Вывіла так, сьляне падатак здалі да тэрміну і на іх навінулі пеню. Шшто сабе!»

А вось з Падэсельскага сельсвєта, Чэчэвіцкага раёну, М. С. піша, што ільготны фонд палатку разьмераваны між сьвєткімі, зьніжэньні і самі стар-шыншій. Сельсвєт не зварачае ніякае ўвагі на працу па зямляпарадкаваньні. Заможнікі ў зямляпарадкаваньні адтрымаюць значную ролю.

— Мала зварачаецца сельсвєтамі увагі на працу розных камітэі. Антэй бы быў улігнуты ў працу сельсвєта. Былі выпадкі, калі камітэі сельс-вєту аталла на 3 дні на замку без пры-чыні на гэта. Насельніцтва не забь-печыла дрывні. Сельсвєт па кары-стаюцца аўтарытэтам.

Аб усім гэтым з В. Крушынонага сельсвєта, Рагачэўскага раёну, піша Я. М.

— Працай Маркулавіцкага сельсвє-ту (Бабруйшчына) сьляне не зьвалюны так піша наш селькор Цытаў. Ёсьць пры сельсвєце пачы камітэі, але ад іх пра-цы, як ад казла малана. Но напраў-дэны дарогі. Працаўнікі надбайна адно-сяцца да свайго працы. І ськох вэскі Хундаміна прыняў працу неадвальна-лючай».

Мы прывялі некалькі характэрных прыкладаў аб працы некаторых нашых сельсвєтаў і іх працаўнікоў. Але ішчэ дэкада ня ўсе блачкі раскрыты. Сьвєт-каля ўлада і нарэмя рашуча выдуць ба-рацьбу з надбайнасьцю, а злоўжыван-нямі і г. д. Наша сьляніцтва ў гэ-тай справе павіна дэталішчы ўладзе, высвятляючы на старонках друку ўсё тое, што перашкаджае правільнай па-ставаючы працы ў сельсвєтах.

Ул. В.

Нашы мерапрыемствы

МАГІЛЕЎ. (Наш кар.). Абрыв-канком прапанавалі райвыканкомам азнаёміць сельсвєты і шырокія ко-лы сьляніцтва з законам аб сама-абкаданьні, падлічыць патрэбы, якія толькі часткова здавальняюцца мясцовым бюджэтам. Прапанавана ўсім аднаведным арганізацы-ям дабіцца, у магчыма бліжэйшы час, ажыццяўленьня закону шля-хам пасталоў сьляніскіх ськодаў.

Стары завод у новай краіне. На за-водзе новыя варытаты, да варытату ідуць новыя лэаі... Ідзе жанчына...

Пасустрач новаму—старому: «не магу ня пусьціць, дык хоць ногу палетаўлю»...

Яшчэ крэпца старое, і дэкадуць—дзе апо зьваліць сабе месца: бюро ічэйкі ЛКСМБ заводу «Мэтал» на чале з чле-нам парт'яі сакратаром ічэйкі Жарло-цім лічыць, што Рамізаў і Шацкоў ма-гуць быць у камсамол пасьля таго ўжо, як парт'яіная ічэйка выключыла з сва-іх радоў Нікіна і Бабкова.

Будзем спадзявацца, што ў гэтых «на-сбых хвацках» камсамольская ічэйка ня знойдэ спайкоў, а рабочая грамад-засьць зьверне увагу на гэтыя хворэ-пыманьне ў сваіх радох.

Н. Ж.

Мы дрэнна распаўсюджваем пазыку

Чашніцкі раён, Віцебскай акругі, дагэтуль не рэалізаваў ніводнай аблігацы

Дубровенская і Горацкая камісіі садзейнічаньня існуюць толькі на паперы

Аб чым гавораць папярэднія весткі

Арганізацыйная і падрыхтоўчая праца па правядзеньні рэалізацыі пазыкі ўжо закончана. Для правяркі мерапрыемстваў па садзейнічаньні распаўсюджваньню пазыкі выехалі на вёску адказныя працаўнікі цэнтральных і акруговых арганізацый.

На мясцох мы маем вялікую стрататасць. У той час, калі ў адным раёне пазыка рэалізоўваецца досыць паспяхова, у другім праца амаль што не разгорнута. Напрыклад, па Менскай акрузе, якая стаіць на першым месцы па рэалізацыі, ёсьць раёны, якія прадалі аблігацый толькі на пяцьдзесят руб. Зразумела, што нашы раёны не зьяўляюцца адволькавымі на тэрытарыяльным і эканамічным становішчы і таму лічыць рэалізацыю пазыкі будучы рэальна: у адным раёне будучы большы, у другім — меншы. Але ж такія факты, калі праца на раёне амаль што не пачалася, гавораць аб надбайнайсьці, якая пагражае выкананьню заданьня. У цэлым радзе сельсаветаў абвешчаныя плякаты і пастаноўны ляжачы не распакованымі, не распаўсюджанымі, і сьляне аб пазыцы амаль што нічога ня ведаюць. Усё гэта, а таксама факты і лічбы, якія мы маем па ўсёй БССР, гавораць аб слабым тэмпе рэалізацыі пазыкі. Тым вельмі важным кампаніі, якія зараз праводзяцца па вёсцы: па загатоўках хлеба, сирцу, кааперацыйна-кредытным будаўніцтве і г. д., не павінны перашкаджаць рэалізацыі пазыкі, а наадварот, дапама-

гаць ёй усебакова. Толькі так павінны весткі сваю працу гаспадарча-кааперацыйныя арганізацыі, якія разам з гэтым зьяўляюцца галоўнымі контр-агентамі па рэалізацыі пазыкі на вёсцы. Рашучым момантам па рэалізацыі пазыкі бязумоўна зьяўляюцца бліжэйшыя тыдні лютага і сакавіка, а таму асабліва важна цяпер узмоцніць працу нізавога савецкага апарату, фіноргану, а таксама савецкай грамадзкасьці. Акруговыя і раённыя арганізацыі павінны перанесці ўвесь цяжар работы на вёску, дапамагаючы і правярочы работу нізавых органаў, выпраўляючы на месцы іх памылкі. Неабходна зьвярнуць увагу на працу контр-агентаў як сельскіх, так і (асабліва) цэнтралізаваных органаў, зьнішчаючы паралелізм і надбайнасць. Слабая сучасная інфармацыя аб ходзе працы ў галіне пазыкі павінна быць у бліжэйшы час дасканала наладжана для таго, каб у акругах і цэнтры было відаць, дзе ёсьць недахопы, дзе трэба дапамагчы. Усё насельніцтва павінна ведаць аб тым, на што кумец РВБ патраціць 10 проц. адлічэньняў ад пазыкі: на школу, больніцу, мост, аграпрам, радзь і г. д. Тым вёскі, дзе будзе паспяхова рэалізавана пазыка, з найбольшым абыцом двароў, асабліва, калі яны незможныя, павінны быць залёўненыя райвыканкомам у тым, што культурна-эканамічныя мерапрыемст-

Бязьдзейных — да адназнасьці

ВОРША. Акруговая камісія па дапамоце рэалізацыі адзначыла слабую працу некаторых раённых камісій. Зусім бязьдзейнаць Дубровенская, Горацкая, Чаробская, Расьлінская, Талачынская і Дрыбінская камісіі. Апошнім прапанавана ўзмацніць працу.

Не прададзена ніводнай аблігацы

ВІЦЕБСК. У акрэфінальце паступілі весткі, што да 7-га лютага па ўсім Чашніцкім раёне ня было прададзена ніводнай аблігацы савецкай пазыкі. У самым раённым цэнтры (Чашніках) мала хто аб ёй

Конкурс на лепшы раён

МАГІЛЕЎ. (Уласны кар.). На павольнае акруговай камісіі па дапамоце пазыцы прыняты рашэньні, з якіх важнейшымі зьяўляюцца: 1) абвешчаны конкурс на лепшы раён па распаўсюджваньні пазыкі; 2) у кожным раёне абвешчаны спарбніцтва па сельсаветах — лепшы сельсавет атрымае прэмію; 3) вылучаны выхаванскі раён у якасьці паказальнага па распаўсюджваньні пазыкі.

Адозва да вясковай грамадзкасьці

МАГІЛЕЎ. (Уласны кар.). Першы тыдзень лютага месца даў падліску па

вы за кошт адлічэньняў у мясцовы бюджэт ад пазыкі будуць праведзены ў першую чаргу ў гэтых вёсках. Надаўна паспяхова закончылася кампанія па разьмяшчэньні пазыкі індустрыялізацыі нашай прамысловасьці, пасьпеху якой спрыяла актыўнасць мясцовай грамадзкасьці. Паспяховасьць рэалізацыі пазыкі па ўзмацненьні сельскай гаспадаркі магчыма толькі пры ўмовах напружанай работы ўсёй савецкай грамадзкасьці гораду і вёскі. Трэба дапамагчы кожнаму селяніну прыняць актыўны ўдзел у гаспадарчым будаўніцтве Савецкага Саюзу. **А. Хацкевіч.**

Чаму нас вучыць загатоўчая кампанія

Кан'юнктурныя зьвішчы апошніх месяцаў высюваюць на чаргу для рад вядзівіх і чарговых пытаньняў. Увага ўсёй савецкай грамадзкасьці і гаспадарчых органаў прыкована да тых мерапрыемстваў, якія праводзяцца ў мэтах узьдвойнічаныя на рынку адносін. Каб даць сабе справядлівае аб значэньні правядзінных гаспадарчых манэўраў, неабходна мець правільнае прадстаўленьне аб сутнасьці тых працэсаў, якія мелі месца ў разьвіцьці нашай народнай гаспадаркі ў апошні час. Якія асноўныя рысы сучаснай народна-гаспадарчай кан'юнктуры?

Адкуль ідзе таварны голад

Найбольш рашучымі момантамі, які зьмяняюць бліжучую кан'юнктуру, бязумоўна, зьяўляюцца прыкметныя адрыў плацежаздольнага попыту ад наўняга пакупальнага фонду гораду і вёскі. Адгэтуль «таварны голад» і напружанасьць на таварным рынку. Трэба сказаць, што выбух «таварнага голаду», які зьмяшчаўся ў канцы мінулага году і які атрымаў сваё разьвіцьцё і далейшае абвясцьваньне ў першыя месяцы 1927-28 г., зусім не зьявіўся нечаканасьцю для нашых плянуючых і рэгулюючых органаў. У савецкіх раёнах лічбаў Дзяржаўнага СССР на 1927-28 г., напрыклад, зьвучна была прадугледжана пэўная зьяўляюцца дэфіцыту па радзе тавараў у бліжэйшым годзе.

ТАМ, ДЗЕ АДПАЧЫВАЕ РАБОЧЫ

Новыя рабочыя клубы ў Нова-Барысаве і Добрушы.—Нова-Барысаўскі рабочы клуб забыўся аб беларусізацыі, затое заўсёды памятае аб карысьці... піва.—3 425 кніг—ніводнае беларускае (завод „Мэтал“)

Патрэбен рашучы пералом

Сьвёплі мы ў нашай газэце друкуем рад карэспандэнтый аб працы ў клубах. Усе гэтыя карэспандэнтскія адносіцца, галоўным чынам, да так званых адмоўных. Ці новыя яны для нас? Зразумела, не. Справа ў тым, што зараз, калі мы ўступілі ў эпоху культурнай рэвалюцыі,—мы ва ўсім маленькім і вялікім хочам стварыць такія ўмовы, такі парадак, такі быт, адпачынак, вучобу і г. д., якім садзейнічалі б росту культурнага ўзроўню працоўных мас.

Таму для нас надзвычайна важны вост гэтыя самыя «дробязі», найўнясьць якіх моцна перашкаджае нашаму руху наперад.

Вось, напрыклад, Нова-Барысаўскі рабочы клуб, які знаходзіцца ў рабочым цэнтры, амаль-фабрычным пасёлку. Судзічы па карэспандэнцыі, атрыманай нам, гэта тоўчы апарат, не аказаўся на адпаведнай вышыні і не прайшоў выстарчальнай рашучасьці ў барацьбе за выкананьне пляну. БССР у гэтых адносінах не зьяўляецца шчаслівым выключэньнем у агульным малюнку па ўсім Савое.

Фігура загатоўшчыка, які з надзвычайным спакоем чакае „самалёку“ сьляніскіх прапановаў, на жаль зьяўляецца тыповай і ў асяродзішчы нашага беларускага загатоўчага апарату.

Як стварыць сапраўдны пералом у ходзе загатоўчых работ

Калі ўвечы за крытары ходу загатоўчых паспяховасьць выкавалі плянавых прадугледжваньняў, дык аказацца, што ў бліжэйшым годзе мы маем пакуль што горшыя вынікі, чым у 1926-27 і 1925-26 г. г. Праўда, можна сказаць, што плян не заўсёды можа зьявіцца паказальным, паколькі ён можа быць перавылічаным і неадпавядаючым рэальным загатоўчым мажлівасьцям. Але бліжэйшы аналіз стану кожнага загатоўчага рынку ў наасобку пераконвае ў нагрунтоўнасьці такога цьвярджэньня. Далей зьмяшчаюць прыездзіца ў абарону вылада ходу загатоўчых спасыланьне на прысьвечаньне які жорстка канструе з дзяржаўнага і кааперацыйнага апарата. Тым часам, аднак, зьяўляюцца гітчы інавацыі, якія перамаюць сьведчальна існае пераважнае выстарчальнай работні грамадзка-

нешта накітаат дрэннага трактыву. Нікавай культасветнай працы не вядзецца. Брудна, душна. Ці зьяўляюцца ён, гэты клуб, асаблівым выключэньнем з шэрагу іншых? Зразумела, не. Ёсьць дэні-дэе сьветлыя пункты, але яны зьяўляюцца выключэньнем.

Возьмем бібліятэкі ў клубах. З таго-ж Нова-Барысаўскага клубу, з клубу заводу „Мэтал“, з іншых месца паведамаюць, што зусім адсутнічае беларуская кніга, ня гледзячы на тое, што пошты на яе ўсё павялічваецца. А пастаноў, дырэктыву, рэзалюцыю па ўсіх гэтых пытаньнях ёсьць надзвычай многа. Справа, вядома, ня ў іх, і зразумела, не ў «аб'ектыўных умовах». Справа заключаецца ў нярухлівасьці, непазартнасьці, кансерватызьме клубных, культурных

чай кампаніі. Неабходна, перш за ўсё, падцягнуць загатоўчы апарат і стварыць дысцыпліну і выразнасьць у яго рабоце.

Самым рашучым чынам трэба зьвішчыць усю нават памёр на «спатсэжэаньне» аднаго загатоўшчыка другім, спыніць абход ўзгодненых дэні і ўстанавіць узгодненасьць і сапраўдную агульную лінію ў рабоце ўсёго загатоўчага апарату.

Таварныя масы на рынак

Гэтыя мерапрыемствы ў першую чаргу павінны быць сканцэнтраваны на барацьбе супроць намеранай працэсу некаторай недарэалізацыі, які мае месца на сьляніскіх сэктары. Даныя, што мы маем, сьведчаць аб наўнясьці ў нашай сьляніскай гаспадарцы адносна высокіх грашовых рэштаў і галоўнае значных таварных рэсурсаў, якія яшчэ не паступілі на рынак.

Трэба выклікаць на рынак гэтыя таварныя масы і ўцягнуць ў гаспадарчы зварот існуючыя грашовыя сродкі сьляніства, якія націскаюць на стан таварнага рынку.

Парэцце, перах рэгулюючымі органамі паўстае ва ўсё сваё шырочы пытаньне, зьвязанае са справай забеспэчэньня прамысловымі таварамі ў гэтай галіне вама са толькі ўзмацненьне пэўнага запасу працывапрацывае ў БССР з вельмі рэспе-

працаўнікоў. Буціць патрэбнаю беларускаю кнігу, добра яе разрэз-ламаваць, паднесці чытачу, зусім магчыма. Патрэбна толькі жаданьне.

Таксама абстаіць справа і з іншымі «дробязямі» клубнай працы. Замест таго, каб ліквідаваць гэтыя зьявішчы (няпрытульнасьці, бруд, атмасфэру піноў), ідуць па лініі найменшага супраціўленьня. «Нічога інакш ня зробіш—так пайшло».

Патрэбен ва ўсім гэтым рашучы пералом і ў самы бліжэйшы час. Мы ня зможам ажыцьцявіць задачы культурнай рэвалюцыі пры найменшым стварыць неабходную абстаноўку для культурнай працы. Уся рабочая грамадзкасьць павінна быць накіравана на барацьбу за стварэньне сапраўднага культурнага цэнтру, які быў-бы адначасова і месцам адпачынку для рабочых. Рашучы барацьба супроць бруду, трактыву-клубаў і з іншымі пакультурным зьявішчамі ў культурных установах. **Е. Г.**

БРУДНА, НЯПРЫТУЛЬНА Ня клуб б'е піўную, а піўная—клуб (Нова-Барысаўскі рабочы клуб)

Міжсаюзна рабочы клуб у Нова-Барысаве знаходзіцца ў самай густой рабочай мас. Навокал яго разьмешчаны шматлікія фабрыкі і заводы са значнай колькасьцю рабочых, пры чым ні ў адным прапрыемстве няма клубу. Гэта ўскладвае на міжсаюзны клуб вялікую адказнасьць. Матар'яльнае становішча клубу ня дрэннае. Ён унесоў у каштарыс па мясцовым бюджэце, апрача таго нейкі прыбытак дае яшчэ кіно «Люкс», якое працуе ў памяшканьні клубу.

Здаецца, пры гэтых умовах можна было-б разгарнуць працу і зрабіць з клубу месца разумнага адпачынку і належнага выхаваньня рабочых. Але на справе гэта ня так.

Праўда, наглядзецца рост ліку членаў клубу за кошт рабочых (за 10 месяцаў з 300 да 760).

Праўда, некалькі выраслі клубныя гурткі і арганізаваны новыя, як літаратурны і пералётны. Чыталня пры клубе досыць цёплая і сьветлая. Заўсёды ў ёй поўна чытачоў. Але ва тое апрача чыталня інакш адначыць у клубе. Буфэт клубу інакш канструаваць з піўнымі, якія аблілі ра-

Радыефікацыя заводаў і рабочых кватэр

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). У Віцебску праводзіцца першы ў Беларусі вопыт масавай радыефікацыі фабрык, заводаў, клубаў і рабочых кватэр. Для гэтай мэты ўтвараецца цэнтральны радые-вузел. Азрэж-канком адпусьціў на гэтую мэту 2.500 руб., рэшту зрашай дачыць прафарганізацыя. У сучасны момант абсталяван невлікі ўсіліцель, прыёмная станцыя і студыя. Зьяўляюцца з вузлом пакуль адна-жэйшыя дні маркуецца пачаць працу па далейшай пракладцы лініі, каб радыефікаваць у першую чаргу 12 клубаў, 11 фабрык і заводаў і некалькі буйных рабочых дамоў у 160 кватэр. На набыцьцё апаратуры і абсталяваньне студыі і радые-вузла выдаткавана каля 4.000 р. юзамі і савецкімі органамі, ніякага адлічэньня ў працы клубу не знаходзіцца. Возьмем, напрыклад, кампанію пазыкі індустрыялізацыі. Нікавай працы ў сувязі з кампаніяй не праводзілася; мята клубу прайшлі такія кампаніі, як пераважнае калектывнае дагавару, перавыбары рабочай кааперацыі, справядлівае кампанія гарсавету. Радые-устаноўка ў клубе—адна з мадэрнейшых і лепшых у Барысаве, але яна большай часткай маўчыць, а калі працуе, дык зь 10 мінут маню 10 станцыяў. Апрача таго ў радые-накоі заўсёды холадна, а тут яшчэ за тоўкай перагародкай займаецца нейкі драмгурток і перашкаджае радые.

Вайсковая прапаганда і вайсвацкія існуюць толькі ў праекце. Ёсьць цір. Але ён працуе толькі ўлетку ў прыгожае надвор'е.

Аб беларусізацыі клуб зусім забыўся. Уся праца ў гэтым на-прамку вылілася ў тым, што за-куплена некаторыя колькасьць беларускай літаратуры. Уваходзім у клуб і нішто табе не пагадала, што ты знаходзішся ў Беларусі. Малае лічэньне—на расійскай мове, аб працы гурткаў, зразумела, і гаварыць ня прыходзіцца.

